

Gäller för: Psykiatri

Giltig från: 2025-10-24

Innehållsansvar: Meritxell Casanovas Roca, (merca), Överläkare

Giltig till: 2027-10-10

Granskad av: Monica Ohlsson, (monol22), Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Provtagning på akutmottagning psykiatri Kungälv's sjukhus vid inläggning och polikliniska besök

Syfte

När patienter läggs in på psykiatrisk slutenvårdsavdelning via akutmottagning psykiatri krävs vissa laboratorieprover för att ge underlag för behandling och eventuella andra åtgärder. Även patienter som inte läggs in kan behöva provtas. Syftet med att ta intagningsprover på alla patienter är att ge en jämlik vård och att inte missa prover som kan vara väsentliga för bedömning och fortsatt vård.

Arbetsbeskrivning

All provtagning är frivillig och patienten informeras av provtagande sjuksköterska/skötare om vilka prover som tas, att dessa är rutin och har betydelse för bedömning och för att rätt behandling ska kunna ges.

Intagningsprover inkl. EKG

Prover som alltid tas vid inläggning och som finns som mall i Meliors provtagningsmodul (mall för alla prover förutom Urintoxikologi, EKG, och B-Peth):

- Blodstatus utan diff (Hb, EPK, EVF, MCV, MCHC, MCH, LPK och TPK)
- Leverstatus (P-ALAT, P-ASAT, P-ALP, P-Bilirubin, P-PK (INR))
- El-status (P-Kalium, P-Natrium, P-Albumin, P-Kreatinin (enz), Pt-eGFR(1,73m²)LM rev, P-Calcium)
- P-TSH
- P- Homocystein
- P-CRP

- P-Glucos
- S-25-OH Vitamin D
- B-Peth
- Urintoxikologi (U-tox)*: samtliga patienter som läggs in ska lämna prov för U-tox*
- EKG

Polikliniska ärenden

Avseende patienter som inte ska läggas in, dvs *polikliniska patienter*:
Provtagning på klinisk indikation och endast på ordination av läkare.

Poliklinisk abstinensbehandling (akutmärk proverna):

- Prover enligt separat rutin.
- Övriga prover på klinisk indikation.

LVM-ärenden (akutmärk proverna):

- Intagningsprover inkl. EKG
- Övriga prover på klinisk indikation.

Anorexi/svår ätstörning/näringsbrist/svält (akutmärk v.b. proverna):

- Intagningsprover inkl. EKG
- P-Magnesium
- P-Fosfat
- Övriga prover på klinisk indikation.
- Morgonen efter inläggningen tas följande fasteprover: Järnstatus (P-Järn, P-Transferrin (TIBC), P-Ferritin, P-Transferrinmättnad) och P-Glucos

EKG (elektrokardiogram) ska tas om poliklinisk patient har

- pulsfrekvens över 120 slag/min,
- pulsfrekvens 50 slag/min eller mindre,
- oregelbunden puls,
- bröstsmärta och/eller
- anorexi/svår ätstörning.

EKG ska i övriga fall endast tas på klinisk indikation efter ordination av läkare.

Nyligen provtagen?

Om prover tagits under de senaste tre månaderna görs individuell bedömning avseende om proverna ska tas igen. Notera att prover som är tagna inom somatiken vid Kungälv's sjukhus faller under denna domän, samt att prover också finns att tillgå i SIE-View lab. Det går att ringa till kemlab KS och be personal att flytta över provsvar från domän Somatik till domän Psyk.

Observera att B-Peth och U-tox* speglar den aktuella situationen och det kan således vara motiverat att ta dessa på nytt, även om det finns relativt nya svar.

Ansvarsfördelning vid provtagning

Personal på akutmottagning psykiatri är ansvariga för att prover tas och patient ska generellt sett provtas av personal på akutmottagningen. Provtagning kan också ske på vårdavdelning vid inläggning och detta ska då tydligt överenskommas med mottagande avdelningssjuksköterska vid överrapportering. Orsaker till att prover inte tas på akutmottagningen kan vara en hög arbetsbelastning på akutmottagningen, sent inkommande patienter eller patientrelaterade svårigheter att ta proverna.

Bevakning av provsvar

Vid inläggning: Provsvar bevakas av mottagande avdelningssjuksköterska vid inläggning, som dock kan delegera ansvaret.

Vid varje rond ska lablista kontrolleras och provsvar signeras av den läkare som har ansvaret för detta (oftast ST-läkare eller annan underläkare som deltar vid rond.)

I polikliniska ärenden: Provsvar bevakas av ansvarig läkare, d.v.s. läkaren som ordinerat proverna, men bevakningen kan vid behov delegeras vidare.

Läkare på akuten som ordinerat proverna och som efter sitt jourpass inte kommer att tjänstgöra under den närmaste tiden (t.ex. på grund av semester eller utbildning) ska skicka bevakning på ärendet i Melior till kollega som kommer att vara i tjänst med meddelande om att kontrollera och signera provsvar, alternativt på annat vis se till att provsvar uppmärksammas och signeras av annan läkare.

Ansvar

Verksamhetschef och vårdenhetschefer inom slutenvård är ansvariga för att rutinen är känd, implementeras och efterlevs. Medvetet avsteg från rutinen dokumenteras i Melior om det är kopplat till patient; avsteg som

innebär risk för eller faktisk skada för patient rapporteras som en avvikelse i MedControl PRO.

*U-tox visar positivt eller negativt för:

<u>Substans</u>	<u>Stickans beteckning, Lablista/Melior</u>
Amfetamin	(AMP, U-AMF)
Kokain	(COC, U-COC)
Cannabis	(THC, U-THC)
Morfin/Heroin/Opiater	(OPI, U-Opi)
Bensodiazepin	(BZD, BZO)
Buprenorfin (Subutex®)	(BUP, U-SUB)
Tramadol	(TML, U-TML)
Metadon	(MTD, U-Metadon)
Metamfetamin	(MET, U-Metamfetamin)
Oxikodon	(OXY, U-Oxycodin)
Fentanyl	(FYL, U-Fentanyl)
Ketamin	(KET, U-Ket)
Ecstasy	(MDMA, U-MDMA)
Metylfenidat	(MPD, U-Mpd)
Zolpidem	(ZOL, U-ZOL)
Etylglukuronid	(ETG)
Gabapentin	(GAB)
Zopiklon	(ZOP)
Pregabalin	(PGB)

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Psykiatri

Innehållsansvar: Meritxell Casanovas Roca, (merca),
Överläkare

Granskad av: Monica Ohlsson, (monol22), Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9020-2109187583-48

Version: 5.0

Giltig från: 2025-10-24

Giltig till: 2027-10-10